

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ.
І.І.МЕЧНИКОВА
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНКИ
КУПАЛИ
(РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ)
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH (MOLDOVA)**

**XI Міжнародна науково-практична конференція
*«Управління проектами: проектний підхід в
сучасному менеджменті»***

МАТЕРІАЛИ

**XI Міжнародної науково-практичної конференції
фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців
Частина 2**

13-15 листопада 2020 р.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
кафедра менеджменту та маркетингу,
м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4*

ОРГАНІЗАТОРИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І.І.МЕЧНИКОВА
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНКИ КУПАЛИ
(РЕСПУБЛІКА БІЛОРУСЬ)
NATIONAL INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH (MOLDOVA)**

**Матеріали публікуються за оригіналами, що подані авторами.
Претензії щодо змісту та якості матеріалів не приймаються.**

Редакційна колегія:

Ажаман І. А., д.е.н., проф.;
Рибак А. І., д.т.н., проф., академік;
Сахацький М.П., д.е.н., проф.

Технічний редактор та відповідальна за випуск:

Гронська М.В., к.е.н., доцент

Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті:
Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції фахівців,
магістрантів, аспірантів та науковців. – Одеса: ОДАБА. 2020. – 405с.

У збірнику наведені матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів, аспірантів та науковців «Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті». Матеріали призначено для студентів, викладачів, наукових працівників та фахівців у галузі управління проектами.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради ОДАБА № 2 від 26 листопада 2020р.

ISBN 978-617-7900-30-5

УДК 005.8

Капліна А.І.

*к.е.н., доцент кафедри менеджменту та інформаційних технологій
Херсонський державний аграрно-економічний університет*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА В АГРОСФЕРІ

У системі економічних досліджень найактуальнішою та дискусійною темою є проблема сучасного ринку. Формування й забезпечення послідовного розвитку аграрного ринку на сьогодні є одним із пріоритетних завдань уряду. Організацію прозорого аграрного ринку варто розглядати як один з інструментів оздоровлення фінансового стану сільського господарства, зростання його інвестиційної привабливості. Створення умов для ефективного конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва повинна забезпечувати державна аграрна політика, оскільки в сучасних умовах сільське господарство України, по суті, є фінансовим донором інших галузей. Саме наслідком дії сучасної державної регулятивної політики є те, що лише аграрна сфера з-поміж усіх галузей народного господарства має від'ємну норму прибутку. Окрім цього, в Україні необхідне створення такого економічного механізму, який забезпечив би прибутковість виробництва, важливою складовою якого є належне ціноутворення, оскільки ціни, з одного боку, стимулюють збільшення пропозиції, а з іншого – впливають на платоспроможність населення.

Різні аспекти проблем ефективності виробничої діяльності в сільському господарстві досліджувалися в останні роки вченими: Дж. Кейнс, Р. Харрод, Е. Домар, Р. Солоу, К.Маркс, Борхуновим Н. А., Сагайдак Є.А., Урусовим В.Ф., Ушачевим І.Г.

Однак науково-методичне обґрунтування їх розв'язку в економічній літературі представлене не системно, не розроблена методика оцінки ефективності державного регулювання в агросфері й окремих підприємств галузі, а отже й напрямку забезпечення даного процесу як на макро-, так і на мікрорівнях.

Державна фінансова підтримка посідає суттєве місце серед важелів реалізації програм державної технічної політики і може здійснюватися, зокрема, у двох важливих напрямках: пряме бюджетне фінансування інновацій (через систему державних науково-технічних програм різної направленості або спеціально створені фонди); стимулювання науково-технічного прогресу за допомогою механізмів оподаткування.

На державному рівні необхідно розробити програму, в якій би чітко визначався інструментарій для її впровадження з метою досягнення належних результатів.

Серед переліку конкретних податкових механізмів стимулювання науково-технічного прогресу, які варто запровадити в Україні на сучасному етапі розвитку, на нашу думку, слід виділити такі:

1. Запровадження в практику оподаткування та використання в чітко обумовлених випадках суб'єктами господарювання інноваційного податкового кредиту, який позитивно зарекомендував себе в міжнародній практиці оподаткування. При цьому максимальний розмір податкового кредиту не повинен перевищувати третини вартості нового обладнання та технологій, що придбаваються суб'єктами господарювання, а максимальний термін його надання — 5 років.

2. Застосування знижених ставок при оподаткуванні прибутку, а також часткове звільнення від оподаткування прибутку новостворених підприємств, що забезпечують виробництво сільськогосподарської продукції та надання послуг. Таке звільнення доцільно надавати в перші роки діяльності, на період окупності, але не більше як на 3 роки.

3. Встановлення пільгового оподаткування НДДКР податком на додану вартість, податком на прибуток підприємств та майновими податками. Зокрема, варто передбачити звільнення від сплати земельного податку та податку з власників транспортних засобів підприємств, що забезпечують впровадження НДДКР у виробництво.

4. Запровадження податку на нерухоме майно (або промислового податку з підприємств) з диференціацією ставок до ступеня зношеності обладнання. Такий захід стимулюватиме суб'єкти господарювання з метою позбавлення від надлишкового майна, збільшуватиме завантаженість виробничих потужностей, рентабельність капіталу, а вищі ставки податку на зношене майно змушуватимуть до проведення технічного переоснащення виробництва.

5. Стимулюючу роль може відігравати й компенсація витрат підприємств на проведення НДДКР та фінансування переоснащення через їх часткове включення до валових витрат і зменшення, таким чином, податку на прибуток. При цьому доцільно запровадити обмеження такого зменшення на рівні 50 % нарахованого податку на прибуток. Цим досягатиметься паритетність суб'єктів господарювання і держави при фінансуванні технічного переоснащення виробництва.

Цінова політика в Україні поки що не має визначеної концепції. Система нагляду за паритетом цін неефективна і зводиться лише до виявлення динаміки цін, що склалися фактично. Цінова ситуація не прогнозована. Нема регіональних особливостей у цінових відносинах, незважаючи на відмінності в природно-економічних умовах, територіальному поділу праці тощо.

Другий рівень – еквівалентна ціна, яка повинна забезпечувати середню норму прибутку на авансований капітал (враховуючи вартість землі) та включати рентний дохід. Її розраховують на рівні середньої норми прибутку основних галузей промисловості, що пов'язані з аграрною сферою.

Третій рівень цін – це ціни стимулювання виробництва. Вони повинні бути вищі від світових, їх можна використовувати для розрахунків із виробниками за деякі види продукції. Такі ціни повинні враховувати купівельну спроможність, інтереси споживачів, а також психологічний аспект[1].

В умовах трансформаційних зрушень в економіці для сільськогосподарських підприємств має формуватися спеціальна кредитна

система, для удосконалення якої слід застосовувати особливі методи державного регулювання.

Перша складова цієї системи – державний Аграрний банк – може бути інститутом проведення фінансово-кредитної політики в аграрному секторі економіки, центром зосередження всіх фінансових ресурсів галузі та здійснювати координації кредитно-фінансових потоків. Другою складовою має бути пара банківська система, до складу якої повинні входити лізингові компанії, фінансовий та товарний ринок і постачальники матеріально-технічних ресурсів. Лізингові компанії мають надавати технічні засоби на умовах фінансового лізингу. Фінансовий ринок має надавати можливість залучати додаткові грошові ресурси через продаж цінних паперів позичальників.. товарний ринок має надавати можливість одержувати додаткові фінансові ресурси на форвардних або ф'ючерських умовах. Третьою складовою кредитної інфраструктури повинні бути гарантійні установи, в тому числі товариства взаємного гарантування, механізми гарантування повернення кредитів і дієва система страхування сільськогосподарського виробництва. Четверта складова – Фонд страхових і кредитних гарантій, має формуватися на основі державних програм здешевлення кредитів і страхування. Окремою підсистемою повинні бути інституційні ланки, які здійснюють нормативно-законодавче регулювання відносин між кредиторами та позичальниками, рейтингове агентство підприємств АПК, бюро кредитних історій сільськогосподарських позичальників, розвинутий інструментарій кредитних операцій. Таким чином, кредитне забезпечення сільськогосподарських підприємств має формуватися на ринкових засадах, але з елементами державного регулювання.

В умовах ринкової економіки повинен бути задіяний головний принцип – «ринок – наскільки можливо, державне регулювання – наскільки необхідно». У США рівень державної підтримки сільського господарства становить 40% від вартості виробленої сільськогосподарської продукції, у країнах ЄС – 35%, у Японії та Франції – 72%, в Україні – 8,3%.

За визначенням С.М. Кваші, для європейських країн державне регулювання зовсім не випадкове явище, а навпаки, є запорукою ефективного розвитку агропромислового комплексу, що є незмінною передумовою процвітання всього суспільства [2]. Таким чином, для розв'язку завдань сталого розвитку АПК на перший план виходить проблема підтримки наявного зростання виробництва й збуту. Це дозволить поповнити обігові кошти сільських товаровиробників, стимулювати розширення виробництва й інвестицій підприємств переробної промисловості. Сьогодні очевидна неможливість розв'язати проблеми АПК винятково за допомогою специфічних механізмів аграрної політики як таких, без відповідного коректування основних принципів макроекономічної політики, держрегулювання процесів регіонального розвитку. У той же час розв'язок розглянутого завдання мислиться лише в рамках залучення загальних механізмів фінансового оздоровлення й стимулювання зростання агропромислового виробництва на основі підвищення його прибутковості й посилення ролі власних нагромаджень товаровиробників, а також формування багатоканального інвестиційного середовища.

Список використаних джерел

1. Стадник А.Т., Шелковников С.А., Исаева Г.В., Николаенко Н.Н., Эффективность бюджетного финансирования сельского хозяйства на региональном уровне. Вестник Новосибирского государственного аграрного университета. 2009. № 10. С. 61-66.

2. Беспехотный Г.В., Барышников Н.Г., Кошолкина Л.А. Государственная поддержка сельского хозяйства (анализ действующей системы и обоснование ее изменений). М.: Международная федерация Шоу Дао, 2006.178с.